C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21rji-169/2026 Judecătoria Orhei, sediul Central
1-25133568-03-21rji-18022026 Judecător: Veronica Cupcea

D E C I Z I E
În Numele Legii

28 mai 2026 mun. Bălți

Colegiul Penal al Curții de Apel Nord

Avînd în componența sa:
Președinte de complet, judecător: Ion Talpa
Judecătorii: Cristina Prisacari și Viorica Severin

judecând în ordine de recurs, recursul directorului interimar, comisar de justiție în cadrul Penitenciarului nr. 18 Brănești, Mihail Balaban declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 ianuarie 2026***, adoptată în limitele plângerii depuse de condamnatul **Oleg Ursachi** împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

La data de 17.09.2025 în adresa Judecătoriei Orhei sediul Central, a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Ursachi Oleg împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Prin cerere indică că ispășește pedeapsa cu închisoarea în Penitenciarul nr.18 Brănești. A fost deținut în condiții inumane ce îi afectează drepturile și solicită constatarea aflării sale în condiții contrar prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor și a libertăților omului, în Penitenciarul nr. 11 Bălți,

Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 18 Brănești, cu reducerea din termen.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Central din 16 ianuarie 2026 s-a admis plângerea condamnatului Ursachi Oleg împotriva administrației Penitenciarului nr. 11 Bălți, Penitenciarului nr. 16 Pruncul și Penitenciarului nr. 18 Brănești referitor la condițiile de detenție care afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO.

S-a constatat deținerea lui Ursachi Oleg în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 18 Brănești în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO, perioada continuă de la 23.02.2024 – 04.12.2025, ce constituie în total 651 (șase sute cincizeci și unu) zile.

S-a redus pedeapsa condamnatului Ursachi Oleg cu 65 (șaizeci și cinci) zile, pentru perioada de 650 zile, în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 18, în condiții contrare prevederilor art.3 din CEDO.

În privința perioadei rămase de 1 (una) zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) din Codul de procedură penală, care nu pot fi reduse, s-a lăsat în continuare la termenul de executare a pedepsei.

Dezacord cu soluția adoptată pe caz și-a expus directul interimar, comisar de justiție în cadrul Penitenciarului nr. 18 Brănești, Mihail Balaban prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care plângerea condamnatului Oleg Ursachi să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului recurentul consideră că soluția adoptată de prima instanță este eronată.

Or, la examinarea pretențiilor invocate de Oleg Ursachi, judecătorul de instrucție a apreciat superficial probele prezentate de reprezentatul instituției privind condițiile de detenție din instituția penitenciară în care este deținut Oleg Ursachi.

În temeiul art. 447 alin. (2) Cod de procedură penală, respectând principiul contradictorialității, instanța de recurs a fixat data examinării recursului şi a dispus să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței, însă părțile nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au prezentat referință, fapt ce nu împiedică instanței examinarea recursului în baza probelor anexate la dosar.

Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul penal consideră necesar de a respinge recursul formulat ca fiind nefondat reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac*.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art.469 alin. (1) pct.17[1]) Cod de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.*

În continuare, Colegiul penal constată că potrivit procesului-verbal de reținere din 23.02.2024, Ursachi Oleg a fost reținut în temeiul sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 23.02.2024.

Prin sentinţa Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 23.02.2024, Ursachi Oleg a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b),c),d) Cod penal și conform art. 85 alin. (1) Cod penal cumulată pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești și stabilită definitiv pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform raportului nr. 2/3812 din 04.12.2025, începutul executării pedepsei condamnatului Ursachi Oleg este 23.02.2024, iar sfârșitul executării pedepsei la 03.02.2027. Perioada detenției în instituțiile penitenciare, după cum urmează: în Penitenciarul nr. 11 Bălți de la 23.02.2024-18.03.2024, în Penitenciarul nr.16 Pruncul de la 15.04.2024 - 07.05.2024, și în Penitenciarul nr. 18 Brănești de la 18.03.2024 - 15.04.2024, și de la 07.05.2024 până în prezent.

De menționat că în plângerea înaintată, petentul Ursachi Oleg invocă că s-a deținut în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 18 Brănești, pentru perioada de la 23.02.2024 până în prezent. Astfel plângerea condamnatului Ursachi Oleg a fost examinată pentru perioada 23.02.2024 – 04.12.2025 (data întocmirii raportului conform art.473[3] alin.(2) Cod de procedură penală).

Potrivit raportului administrației instituției penitenciare, se invocă că Oleg Ursachi s-a deținut în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 18 Brănești în condiții de detenție acceptabile, care au corespuns minimului necesar, ultimul nefiind marginalizat sub nici un aspect inuman si/sau degradant.

Astfel, analizând încheierea recurată în raport cu argumentele recurentului, Colegiul penal constată temeinicia soluției instanței inferioare în partea ce ține de constatarea faptului că, Oleg Ursachi a fost deținut o perioadă continuă de la 23.02.2024-04.12.2025 în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 18 Brănești o perioadă de 651 zile, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, manifestate prin deținerea în celule insalubre – în celule supraaglomerate, în care se încalcă normele de igienă, în celule umiditatea este ridicată, mucegai, sunt insecte parazitare, lipsește ventilarea, asistența medicală precară, fapt ce contravine Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați.

Drept consecință, Colegiul penal va respinge alegațiile recurentului potrivit cărora pe perioada detenției sale în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 18 Brănești condamnatul Oleg Ursachi nu a fost marginalizat sub nici un aspect inuman și/sau degradant, fiindu-i acordat minimul de condiții a executării detenției, or, la analiza condițiilor de cazare a deținutului urmează a se reține prevederile Hotărârii Guvernului RM nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m^2, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții.

În susținerea celor expuse, Colegiul penal notează dispoziția art.473^4 alin.(1) Cod de procedură penală, potrivit căreia la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atât probelor prezentate de părți, cât şi rapoartelor instituțiilor naționale şi internaționale în domeniu.

În acest sens CtEDO a explicat că, dacă există o dispută cu privire la condițiile de detenție între părți, **nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios:** atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 din Convenție. Este cazul când statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului.

Prin urmare, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă aceste informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată *(a se vedea în acest sens cauza A. şi alţii c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, § 132; cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012, § 98).*

La acest capitol, Colegiul penal reține că în conformitate cu art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenţie în condiţii

precare calculate cumulativ. Instanţa de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

În temeiul prevederilor art. 473^2 alin. (3) Cod de procedură penală, condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Astfel, instanța de fond a constatat că Oleg Ursachi s-a aflat în condiții de detenție contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 18 Brănești o perioadă continuă de 651 zile.

Prin urmare, având în vedere că s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, instanța de fond corect a considerat necesar, oportun şi rezonabil de a reduce cu 65 zile pentru perioada de 650 zile, în care s-a aflat în detenţie în Penitenciarul Penitenciarul nr. 11 Bălți, Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 18 Brănești, cu calcularea a 1 (una) zi de reducere pentru 10 (zece) zile de detenţie.

De asemenea, în privința perioadei rămase de 1 zile, calculate în condițiile art. 473^4 alin. (4) Cod de procedură penală, care nu a putut fi redusă, instanța de fond corect a dispus de a fi lăsată în continuare în termenul de executare a pedepsei.

Astfel, Colegiul penal apreciază că remediul aplicat în speța dată este unul adecvat şi suficient, bazat pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt, cu o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat şi recompensa instituită şi care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate.

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de către directorului interimar al Penitenciarului nr. 18 Brănești ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată pe caz, fără a se indica careva încălcări la emiterea soluției, ceea ce în opinia instanței de recurs nu poate servi drept temei pentru casarea sau modificarea soluției adoptate de către instanța ierarhic inferioară.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația,

permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

Pe motivele expuse mai sus, Colegiul penal va respinge recursul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Central din 16 ianuarie 2026 ca fiind nefondat, menținând fără modificări încheierea adoptată de prima instanță.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul directorului interimar, comisar de justiție în cadrul Penitenciarului nr. 18 Brănești, Mihail Balaban declarat împotriva ***încheierii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 ianuarie 2026*** emisă pe marginea plîngerii condamnatului **Oleg Ursachi** se respinge ca nefondat, cu menținerea încheierii în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de complet:
Judecător: **Judecător:** **Judecător:**